

Viðmerkingar:

Viðmerking til Högna Hoydal:

Fyrirspurningurinn er als ekki svaraður!

Tann fyrirspurningur, sum eg setti tær, hefur einki við Ráðfiskagrunnin ella Studningsnevndina at gera. Hann hevði fyrri so vilt heldur einki við Yrkisráðið fyrri Lønjavningargrunnin at gera. Hetta mál er bert nýtt sum dømi um nýttu mannagongdina.

Tað frangekk heilt greitt av fyrirspurninginum, at hann snúði um, um okkara stýrisskipan er nakað verd, tá á stendur, um skylduna hjá landsstýrismanninum at seta samtyktar lögtingslógir í verk og um virðið á lögtinginum sum eftirlitsmyndugleiki hjá landsstýrismanninum.

Málið um yrkisráðið lýsir, hvussu hetta virkar í praksis. Her er talan um eina lóg, sum tingið hevur samtykt. Aftan á hálvt annað ár er partur av lógini ikki settur í verk. Ein lögtingsmaður, Henrik Old, ger av at royna

eftirlitsregluna í stýrisskipanarlógini. Hann setur fiskimálaráðharran, sum tilvildarlíga er lögmaður, tá málið verður svarað, ein fyrirspurning í lögtinginum um, hví lógin ikki er sett í verk.

Niðurstøðan aftan á henda lógir er bert vera, at tær lógarreglur, sum áseta skyldur hjá landsstýri og lögtingi eru púra virðisleysar.

Tað kemur eisini týðuliga greitt fram, at orsøkin til at lógin ikki er sett í verk er tann, at landsstýrismaður/lögmaður ikki briggja seg um tað iskoyti, sum tingið gav upprunliga uppskotinum hjá landsstýrismanninum. Og hetta letur tingið sær lynda!

Hogni Hoydal skrivur um tingsins viðgerð av hesum máli: **Eftir mínum tykki er hetta eitt dømi um, at stýrisskipanin á hesum oki er farin at rigga.**

Hetta er greið tala, og herið ger Hogni Hoydal tað enn lættari at taka støðu til hansara fullveldisætlan.

Eg var sjálvur positivur móti hesum landsstýrismanninum, tá tað tók við og var eisini positivur móti tær størsta partinum av fullveldisætlaninum. Men treytin fyrri einum slíkum áliti má sjálvsagt vera, at brogararnir kunnu fola seg tryggja við, at teir sum skipa fyrri fullveldisætlaninum eisini virða tær grundleggjandi demokratisku grundreglurnar. Nú hevur sjálvur »høvuðsarkitekturin« aftan fyrri fullveldið alment boðað frá, at tann mannagongd, sum greitt er frá í hesi grein, er í samsvar við hansara uppfatan av, hvussu stýrisskipanin eigur at virka og væl skattans eisini skal virka frammyr.

Í Danmark kostaði ein

líkandi mannagongd í Tamilálinum eini stjórn lívið. Ráðharrin, sum hevði noktað at fylgt eini ávisari lóg, kom fyrri ein ríkisrátt og fekk 40 daga fongsulsdóm, sum tó varð treytaður vegna heilsuna hjá ráðharranum. Danskir ráðharrar skulu nokk ansa sær í framtíðini. Soleiðis eigur ein stýrisskipan at virka.

Tá hugsað verður um hansara »stjórnumstus« til seinasta lögtingsval hevði ein væntað sær annað av Högna Hoydal enn eina so ússaliga støðutakan til ein slíkan avgerandi stjórnmálaspurning, sum her er um røddur. Men nú vita vit, hvat ið er at vænta hgni, og tað gera støðutakanina við komandi fólkaatkvøður enn lættari.

Óli Jacobsen

Óli Jacobsen heldur, at nú er lættari at taka støðu til komandi fólkaatkvøðurnar - tá teir sum skipa fyrri fullveldisætlaninum ikki virða mest grundleggjandi demokratisku grundreglurnar

Spurningurinn til Högna

Hetta mál er als ikki ein spurningur um eina nevnd meira ella minni. Tann veruligi spurningurinn er hvørt vit hava eina stýrisskipan sum virkar ella ikki og ikki minst um tað er nakar vilji at fáa hana at virka. Í hesum liggur eisini hvørt lögtingið vil fasthalda, at lögtingslóg skal fylgjast, eisini í forum tá talan er um lógir sum tingmenn ikki briggja seg um. Tað er óneyðugt at siga, at

hefur lögtingið fyrst einaferð latið sær lynda, at landsstýrið ikki skal fola seg bundið av eini lögtingslóg, kann sama støðan vera galdandi fyrri eina og hvørja lóg.

Tískil er spurningurinn til Högna Hoydal, landsstýrismann: Heldur tú, at Føroya fólk kann fola seg trygt at fara inn í eitt fullveldi við teirri umsiting av stýrisskipanarlógini sum greitt er frá í hesi grein.

Løgtingslóg um ábyrgd landsstýrisins.

§ 5. Lögmaður ella landsstýrismaður verður revsaður, um hann tilætlað ella av grovum ósketni skúgar til viks tær skyldur, sum liggja á honum sambært lögtingslóg um stýrisskipan Føroya ella lóggevni annars ella starvsinnihaldi hansara.

Stk. 2. Ásetanin í stk. 1 er eisini galdandi, um so er, at lögmaður ella landsstýrismaður gevur lögtinginum skeivar ella villileiðandi upplýsingar, ella um hann, tá lögtingið viðger eitt mál, tigur við upplýsingum, sum eru av stórum týðningi fyrri tingsins meting av málinum.

3. (§ 5 í Løgtingslóg um ábyrgd landsstýrisins.) Tað er ikki lukkligt um lögmaður ella landsstýrismaður ikki røkir sínar skyldur ella gevur lögtinginum skeivar ella villileiðandi upplýsingar. Revsingin er upp til 2 ára fongsul.

Løgtingslóg um Sjúkrahúsværk Føroya.

§ 3. Fyrri hvørt av sjúkrahúsum velur landsstýrið eitt fimmmanna sjúkrahúsráð, sum skal hava møguleika at víðgera øll mál sjúkrahúsinum viðvíkjandi.

Stk. 2. Nærri reglur viðvíkjandi sjúkrahúsráðnum, bygnaðinum og fyrisitingarlíggum viðurskiftum verða ásett av landsstýrismanninum.

2. (§ 3 í Løgtingslóg um Sjúkrahúsværk Føroya.) Hetta er lógarreglan um sjúkrahúsráð. Hesi skulu hava møguleika fyrri at víðgera øll mál sjúkrahúsinum viðvíkjandi og eru samb. kunngerð ráðgevandi hjá landsstýrismanninum. Henda lógarreglan er »skræddaraseyma« til stýrisskipanarlógina og er meira umfatandi enn reglan viðvíkjandi yrkisráðnum.

Brot úr frágreiðing hjá lögmanni til lögtingið

...Samb. stýrisskipanina hevur landsstýrismannin í fiskivinnumálum ábyrgdina av umsitingini hjá lønjavningargrunninum móti tingslóg Føroya Løgtingi. ... Tað sum er ógreitt er, at í einari lóg stendur at tað skal vera eitt yrkisráð og í eini aðrari lóg stendur, at hetta yrkisráðið eisini skal vera við í umsitingini av grunninum. Síðan hava vit eina stýrisskipanarlóg, sum er yvir øllum hinum lógnum, sum sigur, at tað skal vera eitt greitt býti millum lóggevu og úttinnandi vald, og tað er landsstýrismannin, sum hevur ábyrgdina móti tingslógtinginum. Tí er neyðugt at gera broytingar onkustaðni í systeminum. Tað er tingið sjálvt, sum skal taka avgerðina um ... at tað ikki er landsstýrismannin, sum hevur ábyrgdina av lønjavningargrunninum men eitt ráð. Ella tað skal vera soleiðis at hetta ráð skal vera ráðgevandi.....

Hetta er partur av teimum munnligu viðmerkingunum, sum Anfinn Kallsberg gav tinginum í samband við fyrirspurning hjá Henrik Old um hví landsstýrið ikki hevði sett lógina um yrkisráð í verk. Sum tað sæst argumenterast Anfinn sum um yrkisráðið hevur nakað fyrisitingarlígt vald. Sjálfur er Hogni Hoydal samb. sína grein offur fyrri hesi villileiðing. Tá Anfinn so eisini sigur, at tað er neyðugt at gera broytingar onkustaðni í systeminum, er hetta eisini ein villileiðing. Sum víst er á aðrastaðni er lógin um yrkisráð minni vittgangandi enn lógin um sjúkrahúsráð, sum er skræddaraseyma til stýrisskipanina. Púra groteskt verður tað, tá Anfinn sum eina møgulega »loysn« nevnr møguleikan, at »hetta ráð skal vera ráðgevandi«. Tað er júst tað, sum tað var. Tað liggur annars í orðinum »ráð«.

Tað liggur stostatt fast:

1) Tað finst eingin saklig orsök til ikki at seta lógina um yrkisráð í verk

2) Lögmaður hevur villileitt tingið.

Tí tinginum var ein tingmaður, sum hevði orðið í hesum máli, nevniliga spyrjarin Henrik Old. Hervið er staðfest, at lögtingið er virðisleysast sum eftirlit hjá landsstýrismanninum.

Løgtingslóg um Lønjavningargrunn

gings staðfestir og kunnger lögmaður hesa lögtingslóg:

numálum ara. Stjórin hevur dagligu leiðsluna á stovnum og setir starvsfólk.

amál at § 4. At ráðgeva landsstýrismanninum í spurningum viðvíkjandi inntøkygd v.m. og í spurningum viðvíkjandi fyrisitingini hjá Lønjavningargrunninum verður sett eitt yrkisráð við 5 limum. Landsstýrismannin í fiskivinnumálum velur 1 lim, ið er formaður, Føroya Fiskimannafelag velur 1 lim, Meginfelag Útróðsmanna 1 lim, Føroya Skipara- og Navigatørfelag, Føroya Maskinmeistarafelag og Føroya Motorpassarafelag velja í felag 1 lim og Føroya Reidarafelag 1 lim. Limirnir verða valdir fyrri 4 ár í senn. Á sama hátt verða 5 varalimur valdir. Stk. 2. Landsstýrismannin í fiskivinnumálum ásetur í kunngerð nærri reglur fyrri virksemd hjá ráðnum.

ur settur § 5. Umsøklarar og almennir myndugleikar hava til hans- skyldu at lata Lønjavningargrunninum upplýsingar.

1. (§ 4 í Løgtingslóg um Lønjavningargrunn.) Yrkisráðið skal ráðgeva landsstýrismanninum viðvíkjandi inntøkygd v.m. og í spurninginum viðvíkjandi fyrisitingini hjá Lønjavningargrunninum. Lögmaður hevur yvirfyri tinginum nýtt sum undanforslu fyrri ikki at seta hesa lóg í verk, at hon skal stríða imóti stýrisskipanarlógini. Tað finst einki lógfrøðsligt ummæli, sum stuðlar hesi fatan.